Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вулиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, двери 10

Письма приймають ся лишь франковані.

Рекламаціѣ неопечатані вôльні вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поединоке число 3 кр

Ч. 254 | Нинѣ: Мины, Викт. | Завтра: Мины | Климента Климента | Середа 11 (23) листопада 1892 | Всхôдъ сонця 7 г 21 м.; заходъ 4 г. 12 м. Баром. 773 терм. + 1·0°. — 3.6° | Рокъ II.

Справы парляментарні.

На вчерашнôмъ засѣданю комисіѣ буджетовои залагоджено етатъ міністерства кравевои обороны. Пôдчасъ дискусіѣ домагали ся послы Барайтеръ, Гайльсберґъ, Менґеръ и Екснеръ бôльшого увзгляднення первѣстныхъ продуцентôвъ и промысловцѣвъ при доставахъ для войска. Пос. Козловскій жалувавъ ся на то, що вояковъ пускають неразъ до дому босо и безъ вôдповѣдного одѣня. — Пос. Герольдъ доказувавъ, що пôсля закона нема спôльнои кравевои обороны, есть лишь ческа, моравска, галицка и т. д. и длятого повинна оборона краева бути самостôйно зорґанізована въ поодинокихъ краяхъ. Дальше жалувавъ ся бесѣдникъ на то, що воякамъ не нѣмецкои народности дѣе ся кривда що до ихъ рôдной мовы. На то сказавъ міністеръ кравевои обороны, що языкомъ урядовымъ мусить бути въ арміи языкъ нѣмецкій.

По семъ прийшла на порядокъ дневный справа будовы дому для спôльныхъ Делеґацій въ Будапештѣ. Пос. Кайцль выступивъ зъ державно-правного становища противъ сеи будовы; комисія однакожь ухвалила на ту цѣль 19 голосами противъ 5 суму 100.000 зр. и приняла цѣлый прелімінарь міністерства кравевои обороны.

Проектъ закона о фондѣ на переняте въ зарядъ державы сѣтей телефонічныхъ: въ Градци, Празѣ, Тріестѣ, Львовѣ, Чернôвцяхъ, Ліберци, Бялôй, Бернѣ и Лінцу, предложеный дня 18 с. м. Палатѣ пословъ постановляе: § 1. Уповажняе ся правительство переняти сѣти телефонічні въ мѣстахъ (якъ высше) на власнôсть державы и постарати ся о потрѣбні на то якъ и на адаптацію фонды, котрі не смѣють переступити сумы, 1,500.000 зр. — § 2. Квоты, припадаючі за каждый разъ титуломъ ратъ, мають вставляти ся що року до буджету державного въ рубрику міністерства торговлѣ.

Коло польске передало рефератъ о петиціи львôвскихъ редакторôвъ въ справѣ змѣны закона прасового дрови Вайґльови; рефератъ о петиціи 13 галицкихъ касъ ощадности противъ реформы податковои дрови Быкови. Послы Козловскій и Хшановскій заявили, що яко члены комисіѣ для закона противъ піяньства хотять поставити въ Палатѣ вотумъ меншости въ тôмъ дусѣ, щобы означене годинъ, въ котрыхъ вôдъ суботы до недѣлѣ мають бути шинки замыкані, полишити кравевому законодавству. — Пос. Рошковскому позволено промавляти за перебудовою львôвского университету и будовою школы ветеринаріѣ. Пос. Ручка подавъ до вѣдомости, що буде наставати за реформою церковного права конкуренційного. — Пос. Пінінскій заявивъ, що скоро бы справа школы вѣроисповѣдной въ дусѣ кн. Ліхтенштейна прийшла знову на порядокъ дневный, то вôнъ буде выступати противъ неи. — Ухвалено высказати пос. Менґерови невдоволене за его выступлене противъ Чехôвъ.

Зъ рускихъ товариствъ.

Дня 14 листопада вôдбули ся въ Чернôвцяхъ звычайні загальні зборы товариства „Рускій Народный Дôмъ въ Чернôвцяхъ“.

Голова товариства, надсовѣтникъ С. Винницкій, вôдкрываючи зборы, повитавъ явившихъ ся членôвъ и гостей и присвятивши теплу згадку помершимъ членамъ основателямъ судьи повѣтовому М. Михаляковй и президентови суду кравевого Г. Мартиновичеви, завôзвавъ присутныхъ, щобы почтили память покôйникôвъ черезъ повстане, а потôмъ яко предсѣдатель загальныхъ зборôвъ промовивъ ось такъ:

„Вже зъ ряду по разъ шестый забираю въ волѣ членôвъ на загальныхъ зборахъ нашого товариства вступне слово зъ сего почетного мѣсця. Давнѣйше одушевляли мене красні надѣѣ: передъ роками здавало ся, що темні масы нашого народу борше прозрять; здавало ся, що й наша интеліґенція борше переймесь патріотичнымъ почутемъ для загального добра нашого народу. Нинѣшні політичні, національні и суспôльні вôдносины на Буковинѣ не можуть, на жаль, одушевляти того, хто щиро бажае загального добра для нашого краю и для державы. А вже цѣлкомъ не вôдрадні теперѣшні обставины для руского народу на Буковинѣ. Безгранична власна байдужнôсть, власне мізерне самолюбство, а при тôмъ ворожі затѣѣ зъ стороны неприхильныхъ намъ чужихъ впливовыхъ людей не можуть причинитись до природного розвою руского житя, до здвигненя нашои народнои силы, Страшна деморалізація ширить ся чимъ разъ бôльше не тôлько помѣжъ нашимъ сельскимъ людомъ, але й помѣжъ нашою интеліґенціею. Пôдъ такими сумными обставинами не

---

10)

Золота доля.

Оповѣданє.

Зъ польского. — *Маріи Родзевичѣвны.*

(Дальше.)

Вôнъ опамятавъ ся. Сила покинула его. Она посадила его на лавѣ коло печи, обтерла чоло зъ поту и дала напити ся. Вôнъ робивъ все, чого она хотѣла, бувъ втомленый и ославленый; може соромивъ ся своеѣ мовы.

И она почула, що не въ пору сварила его та напоминала, дотыкала его розъятреныхъ ранъ та пытала ся о декотрі рѣчи. Тяжка журба напала знову еѣ душу; она вôтхнула тяжко та въ души пытала ся великого Бога, коли перестане ихъ карати. Утихомиривши его трохи, вернула до стола и зачала шити при свѣтлѣ лямпы. Поломѣнь хитавъ ся вôдъ продуву въ недобре замкненыхъ вôконцяхъ; перкаль шелестѣвъ въ рукахъ мулярихи; въ хатѣ наставъ нѣбы спокôй.

Въ кутѣ сидѣвъ парôбокъ, згорбивъ ся, закрывъ лице руками, вôддыхавъ тяжко, та не знавъ, якъ перервати се тяжке мовчане. Она допомогла ему.

— Не знаешь ты, Павле, чи вже збирають податокъ на нову школу! Щось менѣ говоривъ про се Феліксъ.

— Вже зôбрали. Я заплативъ за нашу пайку три рублѣ. Старый будынокъ купивъ Иванъ на якісь на равки до млына. За тыждень чи за дві недѣлѣ маемо громадно розбирати сей будынокъ.

— Ты вернешь до Семена?

— Верну, лише вамъ хату трохи облѣплю и городъ заорю и новый плôтъ поставлю. Рыбакъ заплативъ менѣ за пôвъ року заслуги; волы нанявъ я у Фелікса. Тыждень забавлю при васъ, трохи на припѣкъ посиджу на сонци, може сила верне. А потôмъ пôду тамъ.

— То добре, хлопче. — Подумала хвилину, а вôдтакъ спытала ще несмѣло: — А якъ Семенъ спытае о тамте?

— Скажѣть, нехай вôдложить до осени, а може тымчасомъ Богъ дасть...

— Що дасть? — спытала, коли замовкъ.

— Иншу дорогу — вôдповѣвъ шепотомъ и бôльше не вôдозвавъ ся.

Поломѣнь хитавъ ся, якъ бы хотѣвъ згаснути. Сумні очи дивили ся въ него и слѣдили за тремтячимъ рухомъ свѣтла. Лице его вкрывало ся вôдтѣнками милыхъ споминôвъ. На дворѣ хтось спѣвавъ сумну пѣсню.

— Чи тямите, мамо, якою дитиною я бувъ? — сказавъ вôнъ вконци. — Я вродивъ ся послѣднымъ и мене найменшого пестили вы въ хатѣ. Я сѣдавъ собѣ высоко на печи, ось тамъ, и зъ горы дививъ ся на хату. Вы цѣлували мене часто, батько що дня приносивъ якусь забавку, а Осипко гойдавъ мене на колѣнахъ. Добре менѣ було и весело, лишь оденъ клопôтъ мавъ я: захотѣло ся менѣ зловити и замкнути въ скринцѣ червоний кусень сонця, що въ полудне черезъ шибку заглядало ажь на мою пѣчь. Отъ дурна дитина! Часто падавъ я на голову и товкъ ся. Дармо сварили вы на мене, дармо оббивъ мене разъ батько рôзкою и спаливъ скринку, дармо насмѣхавъ ся зъ мене Осипко... Хто дурнемъ родивъ ся, той дурнемъ и згине... Одному прибуде розумъ зъ лѣтами, а я дурнемъ постарѣвъ ся! Розуму не купити! Плакавъ я по батькôвскôмъ битю, а теперь думаю собѣ, що мало ще бивъ, ой, мало!... Смѣхъ и соромъ! Я все думавъ собѣ, що зловлю свѣтло сонця въ скринку; все гонивъ за нимъ и то була моя недоля и згуба! Ой, дурный же я, дурный!

— Але теперь ты пересвѣдчивъ ся, що то даремна праця; вже не будешь ловити.

— Вжежь, не буду, бо менѣ теперь видить ся, що сонечка нема. Вже мене нѣчо не грѣе, нѣчо менѣ не свѣтить! Темно всюды! — закôнчивъ ледви чутнымъ шепотомъ и похиливъ голову на груди, задумавшись сумно.

Муляриха не смѣла перебивати мовчаня.

* * *

Зацвивъ бозъ. Вôдъ города приходства ажь до школы, всюды звисали китицѣ весняного цвѣту; розкôшні пахощѣ наповняли воздухъ. Каждый нѣсъ въ руцѣ, за шапкою,

могло наше товариство принести бажаного успѣху, бо нема ще потрѣбныхъ рукъ до народнои працѣ, нема крѣпкого контакту, сильнои звязи мѣжь зарядомъ нашого товариства а провінціею. А вжежь тôлько така звязь могла бы немовь здорове кружене крови оживляти и змôцняти нашь народный орґанізмъ. Мимо того уступаючій выдѣлъ не закладавъ рукъ, — робило ся, що было можливо, — старавъ ся по силамъ вплывати бодай на поодинокій лиця и бодай такъ причиняти ся до роззою товариства и народного руского житя на Буковинѣ. Сей святый обовязокъ буде певно дальше точно сповняти и новый выдѣлъ, а такъ въ Бозѣ надѣя, що чимъ разъ бôльше буде розвивати ся наше товариство, а зъ нимъ и руска народнôсть на Буковинѣ. Бо наша справа справедлива, бо наша справа чиста и честна, бо наша справа єсть справою загального добра".

Потôмъ секретарь товариства п. Михальскій здавъ такъ справу дѣяльности выдѣлу за часъ вôдъ 12 мая 1891 до 14 падолиста 1892: „Выбраный на послѣдныхъ зборахъ выдѣлъ уконституувавъ ся, выбравши головою сов. Вишницкого, I-имъ заступникомъ гр.-прав. о. Федоровича, II-имъ заступникомъ гр.-кат. о. Костецкого, а контрольоромъ проф. дра Смаля-Стоцкого. Про дѣяльнôсть сего выдѣлу не надто богато єсть що сказати. Вже зъ причины, що у насъ такъ мало ще охочои до працѣ мѣсцевои интеліґенціѣ и задля того члены выдѣлу „Народного Дому" мусять въ бôльшôй части повнити рôвночасно и функціи выдѣловыхъ въ другихъ нашихъ товариствахъ, а тымъ самымъ занадто они перетяжені працею, не могла дѣяльнôсть выдѣлу розвинути ся на стôлько, на скôлько се зъ огляду на далекосяглу вагу товариства „Народного Дому" было бы пожадане. Особливо несподѣваній а важній въ своихъ наслѣдкахъ змѣны, якій зайшли послѣдными часами на поли політичнôмъ въ краю, мусѣли конечно причинити мѣсцевымъ патріотамъ немало клопотôвъ и забрали имъ найбôльшу часть часу. А все таки выдѣлъ докладавъ всѣхъ силъ, щобы свôй обовязокъ сповнити якъ найлучше. Коли се єму не удало ся вповнѣ, то вина не такъ въ складѣ выдѣлу, якъ бôльше въ дуже слабôй моральнôй и матеріяльнôй пôдпорѣ вôдъ прочои буковиньско рускои интеліґенціѣ. Боже участь головно замѣсцевыхъ Русинôвъ въ справахъ товариства на теперь ще мінімальна. Досыть сказати, що товариство числить до теперь мало що понадъ 50 членôвъ, и то въ бôльшôй части самыхъ мѣсцевыхъ, та що за цѣлый часъ вôдъ послѣдныхъ загальныхъ зборôвъ прибули всего 2 члены замѣсцеві. Отже чи 20 замѣсцевыхъ членôвъ на цѣлу Буковину и прибутокъ 2-охъ членôвъ за пôвтора року свѣдчить користно о патріотизмѣ буковиньскои Руси и чи въ силѣ она користно вплынути на бажаный скорый розвôй товариства? Думаємо, що нѣ. Доки наша интеліґенція буде байдужна до такъ важнои институціѣ, доти всякій староня выдѣлу, хочь бы найщирші, не зможуть повести дѣла скоро на передъ, доти не зможе наше товариство сповнити вложенои на него статутами преважнои и высоко-патріотичнои задачѣ: „боронити и пôдпирати матеріяльні и моральні интересы Русинôвъ на Буковинѣ". Зъ сихъ причинъ не бувъ въ силѣ и уступаючій выдѣлъ розвинути належито свою дѣяльнôсть, а мусѣвъ обмежитись бôльше на змаганю: удержати той станъ, до якого дôйшло товариство за часъ свого недовгого истнованя. Выдѣлъ вôдбувъ 11 засѣданъ, на котрыхъ полагодивъ богато важныхъ справъ, дотыкаючихъ особливо маєтковои стороны товариства.

(Конецъ буде.)

Допись.

Зъ Надвôрняньского, 18 падолиста.

(Народні звычаѣ и ихъ наслѣдки: піяньство и руина матеріяльна.)

Не знаю, чи й у Львовѣ тôлько снѣгу упало, що у насъ вчера й нинѣ. Маємо правдиву зиму, лише безъ морозу. Отъ такъ, бачите, сидимо въ хатѣ та роздумуємо надъ тымъ, що то дальше зъ того буде. Земля не замерзла, але розкисла; болота по уха, що и охота не збирає выйти зъ хаты. Но то вже намъ однако, алежь якій же поганый часъ для женихôвъ! Бѣдні они! Якажь то мука для нихъ цѣле село перейти, щобы напросити собѣ благословеньства на нѣле житє! Та й яка ще шкода! На таке болото — пара новыхъ чоботъ! А одежина? Якъ она по весѣлю буде выглядати? Буде въ чѣмъ загрѣти ся? Правда, якъ не стане чоботъ, то будуть постолята, а одежину прикрыєсь мѣшкомъ або вереткою, тай вже....

Отъ такі бачите, думки насувають ся менѣ зъ нагоды весѣль нашого народу. У насъ на Пôдгôрю, тяжко якось йде зъ тымъ, щобы народъ хотѣвъ порозумѣти щиру раду своихъ панъ-отцѣвъ духовныхъ и закинувъ тій всѣ весѣльні звычаѣ, котрі приводять его очевидячки до великои руины. Всѣ кричимо „во всеуслышаніе", що народъ нашъ бѣдный! Такъ, правда, бѣдный, скоро прийде давати податокъ, скоро прийде залагодити потребы духовні и т. д., але якъ прийдуть хрестины, похороны, за ними обѣды и весѣля, то и безъ екзекутникôвъ несуть послѣдный шелюгъ за кварту горѣвки! А де празники, храмы, свята, ярмарки, могоричѣ и т. д.? — Що за величезну суму щорôчно люде пускають на ту трутку! Чи то все? А кôлько здоровля пôйде, въ слѣдъ за котрымъ харлацтво и всякі слабости вкорѣняють ся въ народъ! Поколѣнє мусить марнѣти и зôйти на нѣнащо, скоро народъ не отверезить ся! А кôлькожь бійки, убійствъ, процесôвъ, що кôнчать ся кримінaломъ густо часто для такихъ людей, котрі булибъ туда не дôстали ся, колибъ не піятика. То єсть рана нашого народу, котру нѣ соймы нѣ рада державна при найлучшôй охотѣ не загоять; одна лише тверезôсть зможе выдвигнути єго зъ цѣлковитого упадку и поставити на ноги, та зробити єго славнымъ у Бога и у людей! Тогды нашъ народъ перестав бы бути посмѣховищемъ у другихъ народôвъ, тогды и просвѣта пôшла бы скорымъ ходомъ, а вжежь певно и добробытъ мусѣвъ бы поправити ся. Зъ тверезымъ народомъ было бы всѣмъ добре. Але то робота не одиниць, але загалу, всѣхъ щирожелаючихъ народови нашому людей; дальше не одного року треба до того, але неустанно въ тôмъ напрямѣ дѣлати, отверезѣвшихъ мати на оцѣ и о новыхъ старати ся. А то буває що то, що оденъ зъ трудомъ перевѣвъ, то другій запустить! Старі отверезили ся, а молоді пють! Скоро народъ буде тверезый, то буде и добрый, трудящій, моральный, релігійный, а тогды и вся робота хочь бы й якихъ радикалôвъ не прийме ся, и нѣякі аґітаторы не зваблять людей за кордонъ — до московского чи американьского раю! Правда, доходъ пропінаційный упавъ бы, але користи, якій бы зъ того отверезѣня сплыли на людей, край и державу, були бы неоцѣнені, величезні! Подрôбнѣйше о тôмъ писати далось бы много а много, але у „Народнôй часописи" нема мѣсця до того. А справа тая въ моихъ очахъ великои доносимости, кобы лише найшло ся много охочихъ до єѣ зреалізованя.

Не перечу, що у насъ много зробило ся въ тôмъ напрямѣ, але чи не много и запропастило ся? Оденъ тягне до лѣса а другій до бѣса! Одні голосять тверезôсть, а другі знову: хлопъ мусить порцію горѣвки выпити! И будь ту мудрый и радь, що хочешь!

або у волосю лілієву або бѣлу галузку. Садки мѣщаньскі умаѣли ся на зелені свята. По гущавинахъ спѣвали соловѣѣ.

И въ городци матери Ганны было барвно и весело, гамôрно вôдъ птичокъ, гарно вôдъ сонця и бозôвъ, що росли при самыхъ вôконцяхъ ажь пôдъ стрѣху хатины.

Старуха вôдъ сходу сонця копала грядки на городовину, пôднимала що хвилѣ голову и вызирала на уличку, на котрôй того дня бувъ великій рухъ. Всѣ ишли въ одну сторону, зъ сокирами або дручками въ руцѣ; минаючи, здоровкались зъ нею чемно.

Одна думка снувалась ѣй по головѣ: И чого то всѣ тамъ идуть, такъ рано, самі господарѣ?

Вкôнци задержала свого свояка, Феліксa, котрый зъ люлькою въ зубахъ ишовъ за другими.

— Куме, по що вы тамъ идете такою громадою?

— Розбирати стару школу — вôдповѣвъ и станувъ балакати.

— Ага, то й мôй хлопець певно зъ вами?

— Я видѣвъ его на ринку зъ парôбками рыбака, гнеть надôйдуть. А отъ и мельники йдуть. Купили старый матеріялъ. Оставайте здоровî, кумо!

— Идѣть зъ Богомъ, куме!

По хвили знову хтось станувъ на уличцѣ.

— Добрый-день, мамо! Дай Боже щастя!

Старушка глянула и врадувала ся.

— Спасибô за добре слово, хлопче. Идешь до школы?

— До школы.

Обперъ ся о плôтъ, знявъ передъ нею шапку и заглянувъ до городця.

— Якъ ту у васъ гарно, мамо! — додавъ усмѣхаючись.

— На весну всюды гарно. А тобѣ, хлопче, якъ? лѣпше?

— Лѣпше, дякувати Богу!

И справдѣ выглядавъ вôнъ здоровѣйше та веселѣйше. Исму перейшло сонце теплымъ леготомъ по души, зôгнало зъ него сѣру, понуру краску. Вôнъ стоявъ передъ нею въ свѣтлѣ чудового ранку, стрункій, чисто одѣтый — и єѣ очи радували ся такимъ єго здоровлемъ, молодостю и вродою.

— Слава Богу! — повторила зъ глубины душѣ.

— Бачите, мамо, що я найшовъ! — сказавъ весело — сѣмь листкôвъ на бозѣ. Видко, нинѣ стрѣтить мене щось дуже доброго.

— Дай Боже, дай Боже!

— Вже всѣ пôшли! Я спôзнивъ ся. Здоровî будьте, мамо!

— Иди здоровъ, Павле! А вступи до мене, якъ будешь вертати.

— Добре, вступлю.

Вôнъ вôдôйшовъ, а она вернула до грядокъ городовины.

Зрадувала ся душа єѣ. Чей Богъ дасть, що лихо мине єго вже разъ; чей все ще направить ся.

Видко, посварили ся молоді о якусь дурницю — тій, що люблять ся, сварять ся о що будь и якъ скоро посварять ся, такъ скоро годять ся.... звѣстно: буря весняна. Такъ ото певно й мѣжь ними о щось таке пôшло. Дѣвчина пещена, отже й химерна мусить бути, хлопець скорый якъ огонь. Якъ розôйшли ся, такъ и зôйдуть ся.

Вôнъ уже инакше на свѣтъ дивить ся; дасть Богъ, все такъ направить ся. А мати дôжде ся передъ смертю потѣхи и спокою — вôдпôчне при нихъ.

Буйні думки, широкі пляны ходили по головѣ мулярихи; вôдрада вступила въ нею.

На уличцѣ было тихо, лише синиця та зяблиця трѣпотали ся по бозахъ. Сонце пôднялось на полудне и сильно грѣло. Старушка усмѣхала ся сама до себе и до своихъ думокъ.

Наразъ на уличцѣ роздавъ ся чийсь скорый хôдъ и крикъ здалека. Она пôднесла голову и стала слухати. Хтось бѣгъ въ тую сторону.

— Кумо Ганно, кумо Ганно! — Пôзнала она задыханый голосъ старого Фелікса.

Зôрвала ся скоро и прискочила до плота; а серце въ нѣй такъ и забило ся вôдъ непонятного страху.

Що до весѣль, то мушу замѣтити то, що я зауважавъ въ Надвôрнôй. Мѣщане надвôрняньскі, видко, розумнû и богобоязливû люде, бо залишили всѣ весѣльнû, давнû, лихû звычаѣ. Весѣля у нихъ дуже скоро вôдходять, науки пастырѣвъ духовныхъ скоро у нихъ приймили ся. Не оденъ вже разъ лучалось менѣ видѣти походъ весѣльный десь межи 1 а 2 годиною зъ полудня, якъ громадка своякôвъ и знакомыхъ въ найкрасшôмъ порядку, безъ крику и зойкôвъ въ супроводѣ музыки, поважно спѣшить до церкви на вѣнчане и такъ само повертае домôвъ! Знаете, варто подивити ся! Я неразъ вже бачивъ той походъ, але все цѣкаво придивляюсь ему, а въ душѣ стае маркотно и жаль, чому то нашû селяне, котрûжь прецѣнь бачать тое, ба й самû захваляють, не хочуть у себе покасувати поганыхъ звычаѣвъ, и пôйти въ слѣдъ своихъ мѣскихъ братôвъ! Оденъ день чи доба на весѣле чижь не досыть? — може и за богато. Чимъ довше весѣле, тымъ довша потôмъ бѣда, смутокъ! Тажь жиды, паны, котрûбъ могли бôльше веселити ся, бо може у декого зъ нихъ бôльше гроша, такъ выправляють, якъ нашû бѣднû, га... и темнû селяне. Проси, моли, не поможе. Вôдповѣдають: „Щобы то люде на то сказали? Огъ, нехай люде памятають, що мы дѣти вѣнчали. Мы звычаѣвъ не постановили, та ихъ касувати не будемо!“ Огъ такъ повѣдають нерозумнû! Не хочуть касувати звычаѣвъ, то й не жаль имъ касувати свого здоровля, житя, грошей и т. д.; тратять ласку и благословене Боже; боять ся прогнѣвати людей, а Бога не боять ся гнѣвати, „возлюбиша паче славу человѣческую неже славу Божую“. Чи не фарисейске жите! Тожь годить ся кликнути до всѣхъ сусѣдныхъ громадъ Надвôрнои: Люде, пôйдѣть за примѣромъ вашихъ мѣскихъ братôвъ, послухайте наукъ и наставлень вашихъ душпастырѣвъ, та закиньте всѣ злû и нехристіяньскû звычаѣ при якôй небудь нагодѣ... отверезѣть ся, а въ короткôмъ часѣ станете народомъ честнымъ, добрымъ, побожнымъ и славнымъ у Бога и людей! — *Сусѣдъ*.

Переглядъ політичный.

На вчерашнôмъ представленю ся нового міністерства въ угорскôй палатѣ послôвъ, заявивъ міністеръ Векерле, що новый кабінетъ буде строго ліберальный, що предложить законъ противъ пôдкупствъ при выборахъ, переведе реформу адміністрацѣ и заведе обовязковû цивільнû вѣнчаня, що до котрыхъ Корона застерегла собѣ рѣшене въ деякихъ точкахъ дотычного закона.

На конференціи партіѣ ліберальнои заявивъ міністеръ Векерле, що правительство може лишь спôльно зъ партіею дѣлати и въ тôмъ дусѣ просивъ о довѣре и помôчь. Президентъ Печі и виднѣйшû членû партіи высказали шефови кабінету и новому міністерству повне довѣре.

До Pol. Corr. доносять зъ Петербурга, що Россія постановила не посувати сего року свои войска на захôдъ, хочь то було первѣстно ухвалено.

После румуньскихъ ґазетъ мавъ грецкій король Юрій выслати письмо до румуньского короля, въ котрôмъ предкладае ему якійсь modus vivendi, котрый бы давъ можнôсть навязати знову дипльоматичнû зносины.

Новинки.

Львôвъ дня 22 падолиста.

— **Громадѣ Залуче**, въ повѣтѣ новоторскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Именованя, перенесеня и вôдзначеня.** Концепістъ Намѣстництва Волод. Децикевичъ именованый комісаремъ повѣтовымъ, а практикантъ дръ Альфредъ Гальбанъ концепістомъ. — Практикантъ будôвництва Осипъ Гавличекъ перенесеный зô Стрыя до Львова и придѣленый до службы при Намѣстництвѣ. — Краева Дирекція скарбу именувала Стефана Поляньского, Володимира Добровольского и Володислава Шиманьского асистентами касовыми, а Едварда Хмелярчика и Меч. Натрашевского въ Печенѣжинѣ помôчными асистентами касовыми въ XI. кл. ранґи у Львовѣ. — О. Левъ Сембратовичъ въ Чертежа, завѣдатель деканата сянôцкого, именованый дѣйстнымъ деканомъ и титул. совѣтникомъ еп. консисторіѣ въ правомъ ношеня на одежи вôдзнакъ крилошаньскихъ, а о. Мих. Товарницкій, парохъ зъ Прусика, дек. сянôцкого, одержавъ зъ нагоды 50-лѣтного ювілею священьства грамоту зъ благословенемъ архіерейскимъ и зъ именованемъ на титул. совѣтника еп. консисторіѣ.

— **Доповняючій выбôръ** двохъ членôвъ рады повѣтовои въ Борщевѣ зъ ґрупы бôльшихъ посѣлостей розписано на день 30 грудня с. р.

— **Презенты** одержали оо.: Волод. Кобздай на Лопѣнку, дек. балигородского, Вас. Кривицкій (зъ еп. станіславôвскои) на Гочѣвъ, дек. балигородского и Романъ Осьмакъ на Сѣнавку, дек. любачѣвского.

— **Реколекціи духовнû для руского духовеньства** зô всѣхъ трехъ діецезій заходомъ товариства св. Ап. Павла вôдбудуть ся въ дняхъ 5, 6, 7, 8 и 9 грудня с. р. Тû, що хотять взяти участь, мають зголоситись найдальше до дня 27 падолиста на адресу впр. о. Л. Туркевича, собор. крилошанина у Львовѣ (площа св. Юра ч. 5).

— **Загальнû зборы товариства св. Ап. Павла** вôдбудуть ся дня 9 грудня с. р. въ монастыри ОО. Василіянъ у Львовѣ. Порядокъ зборôвъ оповѣщеный буде сими днями.

— **Вôдзначене робôтникôвъ.** Ґенеральна дирекція австрійскихъ державныхъ зелѣзниць казала роздати по 100 зр. всѣмъ робôтникамъ, котрû служать при державныхъ або удержавненыхъ зелѣзницяхъ безъ перервы по 25 лѣтъ. Крôмъ того кождый такій робôтникъ достане грамоту похвальну.

— **Повѣтове товариство торговельне** завязало ся недавно въ Станіславовѣ и розвивае ся що разъ лѣпше а 1 грудня отвирае базаръ выробôвъ краевыхъ. Доси одержало се товариство выключне заступство пôдприимствъ гôрничихъ Станіслава Щепановского въ доставѣ угля на Станіславôвъ и околицю.

— **Огонь** выбухъ у Щирци дня 20 с. м. т. е. зъ зъ суботы на недѣлю по пôвночи. Згорѣли чотири домы зъ господарскими будынками. Огонь бувъ мабуть пôдложеный. Послѣдными часами якось надто часто трафляють ся у Щирци огнѣ, а жандармерія не може дати собѣ рады зъ незнаными палѣями.

— **Увôльнене вôдъ податкôвъ** домôвъ у Львовѣ. Зъ Вѣдня доносять, що п. міністеръ Штайнбахъ мавъ приречи депутаціи зô Львова, що увôльнить у Львовѣ тû новû домы на 20 лѣтъ вôдъ податку, котрû зъ оглядôвъ санітарныхъ мають бути перебудованû. А треба знати, що у Львовѣ задумують цѣлû дѣльницѣ перебудовувати; напр. хотять въ простôй лініи продовжити широку улицю Короля Людвика ажь до шляху зелѣзничого на Замарстиновѣ.

— **Розправа** противъ Йосифа Тибурція Гендіґера, котрый доносивъ россійскому правительсту, що въ Галичинѣ зроблено заговôръ на царя, зачне ся 24 с. м. и потреває два днѣ. Розправу буде вести превесъ суду краевого п. Бразонъ. Обжаловувати буде лично шефъ краковскои прокураторіи державнои п. Тарловскій. Боронити Гендіґера въ уряду буде дръ Смолярскій. Вступъ на розправу за білетами.

— **Зъ салѣ судовои.** Въ свôй часъ доносили мы, що дня 12 серпня с. р. въ Красносѣльцяхъ, повѣта волочѣвского, убивъ хтось Варвару Мончакъ. Отожь минувшого тыждня розбиравъ тую справу судъ. Ще въ серпни увязнено пасербицю убитои, Ганну Мончакъ. Се дѣвчина якась утла та дурненька, якъ дитина, хочь мае вже 15 лѣтъ. Єѣ пôдозрѣвали, що то она убила мачоху; бо того дня, коли убійство стало ся, нѣкого не було въ хатѣ, лише она и мачоха та маленька дитина, а притôмъ одежа пасербицѣ була дуже обтрискана кровю. Слѣдство выказало, що покôйницю порубавъ хтось сокирою такъ, що опису того не подамо, абы людемъ мерзко не було. Пасербиця Ганна оповѣдала спершу, що до хаты прийшовъ якійсь чорный подорожникъ, шарапутникъ (волоцюга), вовьный, дѣтько — всѣляко его называла — и зачавъ зъ мачохою розмову, а далѣ она й выняла 2 зр. зô скринѣ. Казала, що той чужинець убивъ мачоху, а она, пасербиця, налякала ся, забрала дитину и утекла въ поле до батька, котрый тамъ працювавъ. Такъ говорила Ганна спершу, але при розправѣ вже казала, що нѣчого не видѣла и не тямить. Се тайне и дивне убійство выявило такожь, якій ще народъ забобонный. Цѣла родина убитои и всѣ люде въ селѣ були бы присягли, що небôшка мала въ собѣ „того, щобъ и не снивъ ся!“ — и що то вôнъ еѣ убивъ. Отже коли мѣсцевый священикъ хотѣвъ еѣ похоронити на кладовищи, то селяне не хотѣли позволити. Треба було ажь переконувати людей, що покôйниця була побожна и сповѣдала ся, поки люде допустили еѣ на кладовище. — Розправа выказала, що Анна Мончакъ не убила мачохи и еѣ пущено заразъ на волю, але хто убивъ Варвару Мончакъ, того не дôйшли. — Въ Станіславовѣ засудивъ судъ Максима Червиньского и Якима Логазу за убійство вѣрника пропінаційного Пехера въ Тысьменици на шибеницю. Нашû читачѣ пригадують собѣ певно ту справу; тому й не повтаряемо еѣ.

— **Несподѣвана смерть.** Дня 13 с. м. фабрикувавъ Давидъ Бухвальдъ въ Бучачи воду содову, а шуринъ его Лейзоръ Мільґрамъ наповнявъ мѣдяный цилиндеръ фабрикованою водою. Въ цилиндрѣ назбиралось мабуть за богато ґазôвъ, бо наразъ пукъ, а вôдломы его ударили Мільґрама такъ, що на мѣсци згинувъ. Притôмъ бувъ ще й робôтникъ, але нѣ ему, нѣ Бухвальдови не сталось нѣчого.

— **Нещасна любовь.** Антонъ Имзігъ, парôбокъ въ Изворѣ на Буковинѣ закохавъ ся дуже въ дѣвчинѣ сельскôй и хотѣвъ еѣ брати. Родичѣ еѣ не пристали на то, вôдмовили ему, а парôбокъ, не богато думаючи пôдрѣзавъ собѣ бритвою горло и померъ.

Телеграмы.

Вѣдень 22 падолиста. После Pol. Corr. просивъ вчера сербскій посолъ Симичъ о продовжене торговельнои угоды зъ Австро-Угорщиною, позаякъ въ наслѣдокъ вôдроченя скупштины нова угода не може бути на часъ затверджена.

Берлинъ 22 падолиста. Наслѣдникомъ нѣмецкого амбасадора Швайніца въ Петербурзѣ мае стати ґен. Вердеръ.

Портоново (Дагомей) 22 падолиста. Французске войско заняло безъ опору дагомейску столицю Абомей. Король Беганцинъ утѣкъ.

— Чого вамъ? — спытала.

Мѣщанинъ прибѣгъ до Жужлевои загороды; цѣлый змѣнивъ ся на лици и дрожавъ.

— Нема вже вашого Павла! — ледви мôгъ вымовити — убило его дерево! Самохôть погубивъ себе. Люде несуть его! Приготовте постелю.

Але она нѣчого не чула, лише першû слова.

— Убило! Нема! О Исусе, Исусе!

Безъ памяти, въ розпуцѣ кинулась она бѣгти на ослѣпъ передъ себе и страшно плакала: — О Исусе, Исусе!

То була правда. На ношахъ несли люде до хаты послѣдного еѣ сына — безъ житя. Вôнъ лежавъ синій, мертвый, зъ повислыми руками, зъ поломаными грудьми, безъ душѣ. Очи мавъ замкненû, повѣки синû, зъ устъ зызирали зубы, облитû кровю, а на одежи було повно кровавыхъ плямъ и пороху. И такъ его несли ѣй до дому — его, що передъ годиною прощавъ ся зъ нею, бувши молодымъ, здоровымъ, веселымъ!

— Дай Боже щастя! — сказавъ до неѣ. — Иди здоровъ! — сказала она ему на вôдходнôмъ.... и ось вôнъ не вступивъ, а принесли его — безъ памяти.

Ой Исусе, Исусе!

(Конецъ буде.)

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.